

Божидар Пангелов

Момичето, което...

Арс, Благоевград,
2008 г.

ISBN-978-954-9857-17-7

© Божидар Пангелов, 2008 г.

Редактор: Ваня Стефанова

Корица и библиотечно оформление: © Огнян Георгиев

Тираж 300.

Формат 32/70/100.

Печатни коли 3,75.

© “Библиотека “Глоси” се публикува
под общата редакция на Валентин Дишев

*Тихо е като молитва.
Изгубени са всички думи
и всички пътища,
които някъде отвеждат.
Ръката ми обгръща твоята,
тъй както невъзможност.
И меко идва вечер.*

На Ваня Константинова

тя е като китайска ваза
не знам от коя династия
по-вероятно от Мин
с хода на времето
парченца
са се отчупили
почти невидимо
можеш да разбереш
само
ако прокараш пръст
по устието
по шията
по
но само ако е гол
без ръкавица
кадифена или от тюл
не зная дали го правя
но понякога
в утрините
се стеле
светла мъгла
тогава си сменям калъфката

тя е лека
и обикновено бяла

*Аз мисля, че сме на пътеката на плъха,
където мъртвите оставят своите кости*

Т. С. Елиът

Нима ти можеш
да намериш
друго тяло,
когато се оглеждаш
в паяжините
на огледала
(тогава тя
прелиства прясната си
преса),
във филмите безумни,
цветни
(тогава тя
излъсква зъбите си
с четки),
или в това,
което някой мисли;
във спомените постепенно
избледняващи върху стената
(говорихте ли нещо
тази сутрин?)...
Не,
не можеш.

Понеже цветето е само
цвете,
което някой тук
измерва
(ще има ли пари
за вечер).
Дано
да има днес,
което е и вчера,
и още повече, и
утре
име (като изречено)
на Роза
(не ви разбирам – значи,
няма и значение).

Нима ти можеш,
тъй както гълъбът
пламтящ във мрака?
„Вий жив ли сте, или не сте?
И нищо ли си нямате
в главата.”

недели
в дъждове
забравен мирис
и тези непораснали мечти
за
нейната ръка

недели в дъждове

като сбогуване
отгатак

От понеделник

В понеделник никога.
Не идва
и в останалите дни.
Тогава нощите са бавни.
И звуковете от стените –
твърди.
Да има нещо по-мистично
от струна на виола,
от “Обичам те”, когато
валсът отзвучи.
От нощни лампи във Унгария.

От понеделник.

Понеделник.
Тя разказва нещо
дълго, невъзможно, тихо –
вечерня в закътана котловина.
Разбирам, че е идвала по пясъка
на лявото ми рамо,
по уханието на олеандрите
след дъжд,
по леко открехнатия прозорец
в понеделник.

Вчера ли беше или утре?

Утре е вятърът

Докато тя разсъждава
над произхода,
кучето,
Атила,
Пирамидите
(те никога не са
живели),
ще се разпръсна
широко
над тези градини.
И ще отмина.

Утре е вятърът.

Ето

Ето
дъждът.
Дланите
ето.
Ето
мъничко
дъжд.
Всичко
се
движи,
ето.

Ние
крачим
обгърнати.
Кой
лицето
ти
милва.

Алжир

Тя е изискана...
Когато минава
се олюляват дърветата.
Отминава.
Не оставя дори трапчинка
от бузата си.
Понякога спира
(навярно случайно).
И дори си повдига ръката
(да целуна...)
Потрепервам.
Сигурно е от лятото,
тъй горещо в Алжир.
Там цветовете се сливат
чак до кафяво
и се извиват дъгите на
Арка.

Отминава...
И се търкулва
лятото по върховете си.

другаде

тя не се обърна
чаках я докато се скрие във стените
и улицата се изкриви
като въже без
начало но
много
високо

чакам я другаде

Единственото, което ми остава,
са тези есенни дъги,
жената със пуловер в най-
оранжев цвят и книга.
И ябълката скрита.

ТОВА СЪМ

присъстващото
отсъствие
отсъствието
което пристига
точно тогава
когато

само не разрошвай
на коня гривата

Влюбих се в теб.
Косата ти не беше подредена
и мястото на срещата
не беше уредено.
Там никой не урежда срещи.
Седем Благословени ни гледат
в хаотичната есен.
Есен, когато предачът изприда
нишки от богородична прежда,
случайно изпусната от късче
небе.
Влюбих се в теб.

момиче момиче как светиш
сред портокалите
ето я враната
ето я
стрела към сърцето ти
ето го слънцето
ето го
между листите нишка
покрай теб
като полъх ще мина
за да спазя закона

да те обичам

Ти можеш ли
да размениш
живота си
за някоя мечта?
Кристално цвете...
снежен връх.
От пламъка остава
выглен,
от роса – роса.
И ако домът ти се
пропуква
от пълзящите червени
рози,
то вечна е
Стената на плача.

Ходжата тича само до джамията

Ще отронваш ли с мене,
моя възлюбена,
късче по късче ладду*.
Сънят ми не ме спохожда,
леглото ми е делено,
сърцето – сухо,
огън ме гложди.
Ще съжеляваш,
моя възлюбена,
ако го вкусиш –
отвън е сладко,
отвътре – горчиво.
Дваж пъти повече,
моя възлюбена,
сълзи ще лееш
ако отминеш презрително.
Във гърдите си
диамант от змия нося,
косъм от лъв на китката си,
богатство на брахмин
в главата си.
Ще ги вземе ли някой дарени,
освен смъртта ми?
Ах, моя възлюбена,
омъжи се за мене.

* *кръгъл сиропиран сладкиш от нахутово брашно.*

С дъх на Лорка

Когато се завърна, Белен,
луната ще е цяла.
Ще прескоча оградата,
пред вратата ти ще застана
със сърцето си в ръце.
Лудо сърце, лудо сърце
в нощта за изгаряне.
Ще излезеш, Белен,
ще излезеш ли
кожата ми е бяла
очите – черни.
Удря конят ми във кремъка
копита. Нека да ги удря.
Удря се в брега вълна.
Нека да се удря.
Триста души плачат.
Триста души ще заплачат ли
за кръвта ми червена.
Лудо сърце, лудо сърце
в нощта изгорена.
Ще се завърна, Белен.
И никой да не ме знае!

Малко по-наляво

Навсякъде и никъде
или малко по-наляво
в жълтото извиване на есента.

По улицата на изгубените
листи, която някога ни водеше
към площада на Навона...

В окото ми навлезе тъмната звезда
и песента на истински шурец.

Калихта

Постави във калихи* пръстите си, Калихта.

Там няма нищо.

Но е толкова красиво.

Пръстите ти – калихи...

Фреска.

Тя остана от Кносос

в безпределно море.

И прочете ми.

* вид продълговата чаша от късноминойската епоха

Това е друга нощ

Това
е друга нощ.
На пръстите,
на тихите звезди, които
гаснат.
Една
подир една.
На изначалните води,
когато
думите не се изричат.
Това е друга нощ,
където се познаваме
и сме.
Различни.
Пръстите.

Една ръка,
която
някой ни подава.

огнената и незряща роза*

няма да сипеш прах от
жълтата роза
няма да сипеш прах на
червената роза
бурно цъфти
благословен о ти
с равенството на водата

никой няма да ни пробуди
не за нещо
не за нищо
за целувката о
за целувка

* *Х. Л. Борхес*

Хургада

Днес
метрото е празно.
Като ехо
се връщам.
Без да съм тръгвал.
Може би
идваш и ти,
забравила
речника на чуждите
думи.
Хургада.
Не знам
къде се намира,
какво е
и стига ли се
до там.
Президентите идват
и си отиват.
Обичайно.
Днес
метрото е празно.
И аз не пътувам.
За Хургада.

След миг,
след секунда
и рухва дъжд.
Едно очакване като алпийски рог
и ти едва,
едва
си жив.
Със шепите си малки слушаш
Лабиринта.
И нямам знание.
И нямам карта,
а дългото движение на мъх по кожата
на обелиски.
Спокойните води изливат се във мен
и кестените се обличат в бели свещи
(и есента е длан).
Криле, издигащи се
все нагоре,
все нагоре...

И викам те по име.

Къщата, в която няма

Къщата, в която няма
(ах, Шираз, славеите пет
нощем)

нищо друго, освен цялата
надежда, съществува
(не продавай килимите с
шарки, Фатима).

Там реката се влива в
река. Като сън в
сънища

(не говори нищо за скръб
вече, прибулена).

Тихо ще пеят, напяват без
да се чуват, без да те будят,
без да ги има.

Тихо, тихо се сипят
пръстите на ръцете ми

от неверие.

Йордан

Тече, тече реката
и се разлива...

Няма, няма да
вляза,
момиче.

Днес там влизат
зелените хора
и вдигат
ръцете си,
тежки.

Сърцето ми –
вдълбано
в пясък.
Пясък.

Зарови го.

Нощта на даровете

Така говоря...
Все повече
между стените.
И ни поглъщат
отражения.
Все повече
посрещаме лица,
които ни напомнят
други.
Пресичам се.
Премина
като кораб,
съшит
от кожата на мъртъвци.
Страхът поражда
бяс
или еднаквост
във очите.
Но като врата,
която скърца
и се притваря,
съм.
За стъпките
на воините
и мъдреците –
прах.

В Рим ще ти повтарям
стихове на Кийтс
(и на всички)
по водата*.
Нощта на даровете
кръгове
отваря.

* *Х. Л. Борхес*

Месолонги

Няма да бъда до теб,
Калинихта,
линия на дланта ти.
Твърде съм тежък, момиче,
а ти – лекичко.
Леко да минеш
през всички врати,
на раменете на всички
да стъпваш,
като звук от любовен
романс
да отминеш.
Тежък съм, тежък, момиче
и сянката ми е бяла.
А ти можеш цветно
да виждаш
и да напяваш можеш
само на вятъра.
Аз къде да застана
без да смущавам.

Сънят ти.

Малко по-наляво

Навсякъде и никъде
или малко по-наляво
в жълтото извиване на есента.

По улицата на изгубените
листи, която някога ни водеше
към площада на Навона...

В окото ми навлезе тъмната звезда
и песента на истински шурец.

Какво ли настояще, какво ли бъдеще
да ти предскажа аз,
на теб, с ръце от листи,
със мислите, изгубени в раздраното
платно от чужди
думи,
с походка на вълна...
Мълчание засипва часовете
и елшите остават
свещи.
Да, домовете никога
не са достатъчни.
И няма на кого да се
помоля сред сухите
цветя безмълвни,
но единствени.
Но нека вятърът да те
върти
през процепи гранитни.
Със цялата ми нежност –
в листопада.

Домът

Домът е там, където
прозорците са езерни дървета.
Градините се сливат с хоризонти
и ти Царица си без царство.
Едно дихание – росата утринна
преди да блесне слънце,
преди Окото на нощта.
Как те наричат?
Името ти е изгубено
във прашни пътища.
Не бива друго име да ти дам
или друг смисъл.
Вода над тебе няма да поръся
и риза нямам.
Остава разговорът ми с Реката,
свещ запалена...

И този дом е камък, цвят и манна.

Ще идва вечер.
В стаята ще става тихо.
От стола под прозореца
ще чувам твоя глас.
Ще ми четеш както (винаги) си обичала,
а аз (както винаги) съм забравил
прочетеното,
очилата,
лампите.
И няма да чуя гостенина,
който ще поиска магарето,
което няма да имам.

Достатъчна

Не те очаквам.

Вкопани часове.

И улиците се люлеят като бавни стражи.

Не те очаквам.

Достатъчна е мисълта. И дълга...

За неделя.

Сън

сънуват

на брезите

клонките.

а как диша

търсят останките на миналото
онези останали без ръце
в къщата с разхвърляните прозорци
в лятото
нищо затворени
нищо отворени
нищо няма
освен
една-две пукнатини
приглушени гласове от стените
сънища от другия

а как диша
морето при зазоряване

Не се сравняват

Тези леки,
много леки ладии
в тюркоазено море.
И твоята ръка, подобно
ивица на бряг,
на който не живее никой.
Не се сравняват пясъчинките.
А някой може би е нарисувал
знак.
И диша.
Това,
което е.

Без сянка

Нощта е твоя
като извивка на ръка.
На нея можеш да заспиш
спокойно,
понеже
звезда надникна
между клоните –
единствената чиста
Дума.
Без сянката на паметта
жестока.

Животът е запазен.

Не е спокойна нашата любов,
тъй както вятър в белите акации
и като мънисто на ръката на дете,
не е спокойна.

Във нея няма чудни светове,
възторзи, пламък и утеха.
И никой своя няма да я назове
преди да ни отмине леко.
И ще остане някъде – далечна,
непостижима, неудобна.
И жълтите листа ще шепнат в снегове.

Не е спокойна нашата любов.
Не е спокойна.

когато се усмихваш
с малко съжаление
и слънцето надниква
между листите
нощта отлита като птица
от очите
и не оставя белег
отново ще напява
някъде латерна
забравен глас
сред камъните древни
и ще държа ръката ти
тъй както вятърът от хълми
или никой

*Дори мълчанието вече не е твое
тук, дето воденичните камъни са спрели...*

Г. Сеферис

Да има някакво значение
това, което ти разказвам,
когато този свят е
гънка
на среднощната ти риза

и моят глас – тъй глух
и празен.
Изписвам дълги редове
със думите, които не познавам.
И после
всичко се
изтрива.

ТИХО

ТИХО

ТИХО

там

където съм

ме няма

шепти пясъкът

шепти

разпръснатата сянка във

вдлъбнатините от

вчерашен вятър

човекът който от там е

минал

няма къде да отиде

и там стъпките не остават

шепти пясък

шепти

Със цялата тъга на чужденеца

*“Ти ще ми подариш един Париж
със цялата тъга на чужденеца.”*

Ваня Константинова

Той търси работа,
а няма риза,
Роза,
и очакване дори във джоба.
Дали понякога не се привежда
да погледне как минава бавно Сена?
Дали е хладно
(тази мисъл е на автора)?
Във този цирк проблясват само
сините отблясъци на ножовете
(които вчера са заложени).
Това е френски филм.

Париж е малко
за една тъга
и нищо.

Пред ръката ти.

все някога
един от нас
ще си отиде
първи
(като полъх)
недей забравя
да целунеш
устните
(като предвестие)
и да оставиш
на челото
сребърна
и капка
(от фонтана)
Той винаги
те чака

Какви морета
са изпълнили
очите
на онзи, който (седнал
на брега) се взира.
Дали очаква
поздрав от реката,
която някъде завива
или подхвърля камъчета –
безкрайното търпение
на дъно.
Къде ли може
да отиде
с нозете си – тръстики
в привечерен вятър
и със сърцето си –
луна във огледало.

Отронват се звездите.
Падат...
Една подир една.

малка Ю малка Ю

цопцоп

цопцоп

капчици

тяло лист треперещ

Момиче със латинки

Пурпурната краска в мрака.

Момиче със латинки.

И улиците се разклащат
като диги.

На пръсти е морето.

Картина на холандец.

И на сърцето ми.

Момичето с черешите

*Момичето,
което отключваше
пазарите
и заключваше деня.
Момичето с черешите
политна...
И те се вдигнаха
като дъги.
Лицата на търговците
се удължиха.
Минаващите
спряха си сърцето.
А някой
се усмихна,
прибра постелите
и продължи.*

Съдържание:

*** тихо е като молитва...	3
*** тя е като китайска ваза...	5
*** няма ти можеш да намериш...	6
*** недели...	8
*** От понеделник...	9
*** Понеделник...	10
Утре е вятърът	11
Ето	12
Алжир	13
другаде	14
***единственото, което ми остава...	15
това съм	16
*** Влюбих се в теб...	17
*** момиче момиче...	18
*** Ти можеш ли...	19
Ходжата тича само до джамията	20
С дъх на Лорка	21
Малко по-наляво	22
Калихта	23
Това е друга нощ	24
огнената и незряща роза	25
Хургада	26
*** След миг...	27
Къщата, в която няма	28
Йордан	29
Нощта на даровете	30
Месолонги	32
Малко по-наляво	33
*** Какво ли настояще...	34
Домът	35
*** Ще идва вечер...	36
Достатъчна	37
а как диша	38
Не се сравняват	39

Без сянка	40
*** Не е спокойна...	41
*** Когато се усмихваш...	42
*** Да има някакво значение...	43
тихо	44
Със цялата тъга на чужденеца	45
*** все някога...	46
*** Какви морета...	47
*** малка Ю	48
Момиче със латинки	49
Момичето с черешите	50